

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		
Egész évre	8 kor.	
Fél évre	4 "	
Negyed évre	2 "	

Felelős szerkesztő:
Ij. IMRIK JÓZSEF

Egyes szám ára 20 fillér.
Nyiltér soronként 40 fillér.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Betétek után adómentesen tisztán 5%-ot fizetünk.

Gazdasági és Iparbank r. t.
Jászapáti (Régi céh-ház.)

Törvényhatósági választások.

A törvényhatósági tisztviselők mandátuma ez év 31-én lejár. A tisztújító közgyűléseket tehát a törvény szerint még ebben az évben meg kellene tartani. De minden ujságolvasó tudja, hogy a kormány az államosítást tervezi és szinte junktim van a kormánynak azon szándéka, hogy a vármegyéket államosítja — és az új választói törvény életbeléptetése között.

Mi lesz ily körülmények között? Össze-vissza három hónap áll a kormány rendelkezésére. Lehet-e ez alatt egy félszázad óta napirenden lévő kérdést megoldani? Azt a nagy kérdést, a mely már Eötvös József bárót „A falu jegyzője” című irányregényének megírására bírta s a mely félszázados kérdés a municipalisták és a centralisták szellemi párbajait annyiszor felkölté?

A megoldás módjára két verzióról hallunk. Az egyik abból állana, hogy a kormány egyszakaszos törvényjavaslatban a törvényhatósági tisztviselők mandátumát egy évre tovább megadná; ezzel eltölödnek a választás 1914-re, a meddig a kormánynak ideje lenne a közigazgatás államosítását parlamentáris uton keresztül vinni. A másik verzió szerint a kormány a közigazgatás államosítását a jegyzők államosításával egyetemben azonnal napirendre tűzi és keresztül hajtja. Akár így, akár úgy, de a vármegyei élet új korszaknak néz elébe és emberi számítás szerint nem választunk többé viceispánt.

Ha nem egyébert, csupán pietásból bizonyos borongó érzés száll az

ember lelkére, mikor jóformán Szent István intézményét, a vármegyei rendszert kell temetnie, — azt a rendszert, a melyről mint az alkotmány védőbástyájáról beszéltek apáink és amely az elnyomatások százados idején ápolta a nemzeti öntudatot. Szükséges volt a vármegyei rendszer akkor és különösen a nemesi kiváltságok idején gyönyörűen simult is a magyar temperamentumhoz. Ma azonban más időket élünk. A nemzeti öntudatot egészen másképp kell ápolnunk és *parlamentarizmusunkban*, valamint *iskoláinkban* kell látnunk ennek templomát. A közigazgatás pedig a szürke napi élet folyamatos munkája, melyet eddig is nagyon megrontott, hogy a kenyérszerző hivatallá lett állások elfoglalóit hat-hat évenként választották és így igen sokszor bírói funkcióikban is meg kellett gondolnia a tisztviselőknél, vajjon az abszolút igazságot szolgáltatassák-e ki, vagy pedig kényszerű helyzetükben arra gondoljanak, hogy a megye egy hatalmasának nemtetsző ítélet mennyire rontja pályájukat.

A ki a közigazgatás birodalmában csak némileg jártas, fogja tudni, hogy e fajta lelki harcnak sokszor ki van téve a vármegyei tisztviselő, mikor szemben a hatalmas urral egy napszámos munkásnak kell igazságot tenni. Azt hisszük, hogy maguk a törvényhatósági tisztviselők legjobban áhítják az államosítást, kivéve természetesen azokat, a kiket az egyik-másik helyen uralgó nepotizmus ültetett be a hivatalba tehetség nélkül. Ezek méltán félnek, hogy az állam a közigazgatás érdekében nagyobb kvalitásokat fog kívánni, mint némely vármegyék becézó, familiáris módszere.

Különben azt hisszük, hogy nyitott kaput döngetünk. Csengery, Eötvös, Kemény és a többi centralisták, valamint a vármegyei rendszer védői ki-

merítették a vitát és mellette, ellene összegyűjtöttek minden érvel. Azóta a modern élet egyre szélesedő folyamata még nagyobb közszükséggé tette, hogy a közigazgatás gyors, olcsó és jó legyen. A törvényhatósági élet egyre fakult és jelentősége állandóan veszett. Ma már a vármegyétől nem a nemzeti aspirációk pásztortüzének ujtását, hanem egyedül és kizárólag jó közigazgatást kívánunk. Aztán hazafias érzésünknek aggódva kell kémleni néhány törvényhatóság fölött a nemzeti-ségi sötét felhőket. Nem megnyugtató-e, hogy a központi államhatalom egyes vármegyék közszellemét a hivatalnoki kar frissítésével megjavíthatja s így a nemzetiségi törekvéseknek határt szab?

Nemcsak az ember, hanem az intézmények is alá vannak vetve az elmulásnak. A vármegyei rendszer nagy időt látott; érdemét kisebbiteni hazafiatlanság lenne. De a modern élet a régi vármegyei rendszert elsöpri, mert a fejlődés útjában áll és a felsokasodott igényeket kielégíteni nem tudja többé. Több volt benne a tradíció, mint az alkalmazkodás képessége s azért hal meg, hogy új életre keljen. Mert hiszen a vármegyei közigazgatás államosítása nem szünteti meg a vármegyéket, csak a modern élet igényeihez mértén alkalmassá teszi őket újabb és fejlesztőbb kulturteladatokra.

Uj vasuti menetrend.

Az októberi, ugynevezett téli vasuti menetrend, amely f. hó 1-én lépett életbe s már nyomtatásban is megjelent, semmi jelentős változást nem hozott számunkra. Minden vonatunk ugyanazon időben indul, mint azelőtt s ugyanazon időben érkezik a jászapáti állomásra. — Csatlakozó állomásainkon sincs semmi nevezetesebb eltérés a májusi menetrendtől; úgy Ujszászon, mint Vámosgyörkön az eddigi menetrend szerint érkeznek és indulnak a Szolnok és Budapest, valamint a Hatvan és Miskolc felé menő vonatok.

Aki valamit vesz, elad vagy keres, legcélszerűbben teszi, ha lapunkban hirdeti.

Apró hirdetés tizenöt szóig csak harminc fillérbe kerül. Szombat délig feladott hirdetések vasárnapi számban okvetlenül megjelennek.

Az a hitünk, hogy a jövő évi május hó 1 ig nem is lesz már semmiféle változtatás a jászági h. é. vasut déli vonatainak ránc nézve sérelmes indulási idején sem. Az államvasutak igazgatósága és az üzletvezetőségek ugyanis csak kétszer egy esztendőben, május és október hónapokban változtatják a menetrendet, máskor soha. Valamivel előbb kellett volna tehát mozgolódnunk a déli órákban induló vonatjaink menetrendjének megváltoztatása érdekében s akkor egyuttal kérelmezni lehetett volna azt is, hogy a reggel Ujszászról 5 óra 11 perckor Jászapáti felé induló s innen 7 óra 27 perckor Vámosgyörk felé tovább menő vonatot is előbb indítsák úgy, hogy az már reggel 8 óra 14 perckor Vámosgyörkre érjen s ott csatlakozást kaphasson a Budapest felé 8 óra 21 perckor induló gyorsított személyvonathoz, amely délelőtt 10 óra 20 perckor már a fővárosban van.

Míg déli vonatjaink későbbi indulása leginkább vidékről bejáró gimnázistáink érdeke, addig a reggel Vámosgyörk felé menő vonatunk előbb indítása az egész vonalmenti közönségnek, minden egyes jászközség utazó közönségének egyaránt jelentős szolgálatot tenne, mert a menetrend változtatásnak révén már délelőtt 10 óra 20 perckor Budapesten lehetnénk s így a fővárost kényelmesen, éjszakai utazás kényszere nélkül is egy nap alatt megjárhatnánk.

Ugy tudjuk, községünk előjárósága a déli vonatok később indítása érdekében alig pár nap előtt kérvénnyel fordult a kereskedelmi miniszterhez. Miután még a kérvény a vármegyénél van, talán jó lenne pótlólag a reggeli vámosgyörki vonat előbb indítását is kérelmezni, ami — ha csupán jövő évi május hó 1 ére menne is teljesebbé — igen nagy előnyére válnék a jász vasut mentén fekvő községek lakosságának.

Nagyon kérjük a község előjáróságát, hogy tegye meg a szükséges lépéseket ebben a dologban; kérje meg esetleg a vármegyei előadót, hogy a miniszterhez felterjesztendő véleményezés során a budapesti csatlakozás kívánatosságát és szükségességét is említse fel.

Bizonyos, hogy vármegyénk alispánja irántunk való szokott jóindulatával támogatja majd a jelen alkalommal is községünk kérelmét s mert országos képviselőnk, dr. Okolicsányi László is készségesen vállalkozott arra, hogy úgy az államvasutak igazgatóságánál, mint az illetékes miniszternél szót fog emelni a sérelmes menetrend megváltoztatása érdekében, — talán mégis csak teljesül kívánságunk s ha előbb nem, de legalább jövő évi május 1-től kezdve déli vonatjaink és reggel Vámosgyörk felé induló vonatunk menetrendje nem lesz többé reánk nézve annyira kedvezőtlen.

Uj eljárás a sertésvész elleni védekezésnél.

Egy ízben már tudattuk olvasóinkkal, hogy a földmivélségi m. kir. miniszter rendelete folytán f. évi október hó 1-től kezdve új rend lépett életbe a sertésvész elleni óvintézkedések kezelésénél. Megszűnt az eddigi helytelen, a gazdákra nézve valóban sérelmes s a nagyközönségnek is alapvetően károkat okozó rendszer, hogy egyetlen sertés megbetegedése esetén zár alá vették az egész községet és sokszor hónapokig tönkretették egész vidékek piacait és vásárjait.

Most, október 1 től kezdve sokkal helyesebb és sokkal okosabb módon kezelik a gazdaközönségnek ezt a rendkívül fontos ügyét. Minden községet ugyanis ezentúl kerületekre osztanak s tömegesebb sertésmegbetegedések esetén is legfőleg csak azt a kerületet veszik zár alá, amelyikben legalább huszonöt sertésmegbetegedés fordul elő. Míg a megbetegedések száma egy-egy kerületben ezt a számot el nem éri, addig csak a fertőzött udvar kerül zár alá. Vége tehát ezentúl azoknak az abszurd állapotoknak, hogy például egy hevesiványi tanyán megbetegedett sertés miatt lezárják az egész jászapáti határt.

A valóban üdvös és helyes miniszteri rendelet egyöntetű végrehajtásának módozatait a szeptember 24-én Jászladyon tartott járási tiszt értekezlet állapította meg. Röviden már megemlékeztünk erről mult számunkban. Most még csak azt tudatjuk a gazdaközönséggel, hogy a járási értekezlet megállapodása szerint a sertésvész elleni szérum használata ezentúl a betegség kezdő stádiumában kötelező.

A szegényebb gazdák ilyen szérumot beteg állataik részére az előjáróságokon kaphatnak.

Itt kell megemlítenünk a leghatározottabb rosszalás hangján azt is, hogy ez a régen várt és eléggé nem helyesíthető miniszteri rendelet egyedül csak járásunk területén nem lépett életbe október hó 1-én.

Az történt ugyanis, hogy a járási főszolgabírói hivatal nem adta ki kellő időben az új rendszer kövélkeztében szükséges utasításokat a községeknek. Hiába irta meg a hivatal szakelőadója, a járási m. kir. állatorvos gondos lelkiismeretességgel az összes szükséges rendeleteket, a kezelő iroda — más egyéb és úgy látszik, fontosabb elfoglaltsága miatt — máig sem expedálta azokat. A hivatal székhelyén, Jászapáti is csak napok multán tudta

meg az érdekelt közönség, hogy törvény szerint már nem is lehet sertészárlat. S ezt is egyedül a községi előjáróságnak lehet köszönni, amely végre is az elégedetlenkedő és erősen zugoló gazdák nyomása alatt a saját szakálára elrendelte a zárlat feloldását.

Pedig közben, október 2-án hetivásár is volt nálunk. Természetesen üres volt a sertéspiac. Hiszen a zárlatot még akkor nem oldották fel, érzékeny és talán pótolhatatlan kárára a gazdaközönségnek, amely tudvalevően az ilyen nagyforgalmu őszi heti vásárokon szokta felhajtani és szokta a legjobban értékesíteni sertéseit.

Hogy ki az oka ennek a semmivel sem menthető mulasztásnak, azt mi nem keressük. Nehogy azonban máskor is ilyen sérelem érje a közönséget, különösen a gazdák érdekeinek védelme szempontjából kötelességünknek tartottuk ezt a hivatali hanyagságot szóvá tenni és a vármegyei alispán urnak figyelmébe ajánlani.

Az ipartestületi tisztújítás.

Szeptember 29-én, hétfőn este 8 órakor tartott közgyűlésében választotta meg a jászapáti ipartestület a következő három évi időszakra az új előjáróságot. A közgyűlést, amelyen a tagoknak csupán egyharmada vett részt, Horváth József dr. szolgabíró, iparhatósági biztos vezette.

Az elnök, az előjáróság és a tisztviselői kar lemondása után nyomban megkezdődött az elnökválasztás. Három jelöltre szavaztak; a szavazás titkos volt. — András János szabómester 49, Muzamel József asztalosmester 21, Csintó István kovácmester 14 szavazatot kapott s így a terület elnökévé újból András Jánost, az eddigi elnököt választották meg.

Majd a tizenkét tagból álló előjáróságot választották meg ugyancsak titkos szavazással. Előjárósági tagok lettek: Balogh János kerékgyártó, Bolyós János hentes, Bárdos Joákhim szabó, Gulyás Ferenc építővállalkozó, Imrik Kálmán csizmadia, Muzamel Lajos asztalos, Majzik Zsigmond fodrász, Nagy Sz. István kovács, Nyitrai János szabó, Nyizsnyánszki János cipész, ifj. Szelényi János csizmadia, Vincze József cipész.

Az újonnan választott előjáróság október 2-án, csütörtökön este 8 órakor tartotta első ülését, amelyen a testület alelnökét, pénztárosát, jegyzőjét és gazdáját választotta meg. Alelnök lett Gulyás Ferenc; pénztáros Bécsi Pál, az eddigi pénztáros; gazda ifj. Szelényi János. Mind hármat egyhangulag választották meg. — A jegyzői állásra ketten pályáztak: Szabó Béla járási irnok, eddigi testületi jegyző és Lédeczy Béla József helybeli szobafestő. Szabó Béla 7, Lédeczy B. József 4 szavazatot kapott s így az ipartestület jegyzőjévé szótöbbséggel újra Szabó Béla választották meg. — Ezt a választást is Horváth József dr. szolgabíró, iparhatósági biztos vezette.

Lapunk zártakor értesülünk, hogy Szabó Béla, az újból megválasztott testületi jegyző szombat délelőtt tisztségéről lemondott.

HIREK.

A király névnapját alattvalói kegyelettel és hűséggel ülte meg f. hó 4-én városunk lakossága. A középületeken zászlók lengtek, az iskolákban szüneteltek az előadások, délelőtt 9 órakor pedig ünnepélyes szentmise volt, amelyen a községi előljáróság, a kir. járásbiróság, a szolgabírói hivatal, a kir. adóhivatal s a csendőrség, továbbá a rk. nőegylet, a főgimnáziumi tanári kar, a népiskolai tantestület s az összes iskolák ifjusága részt vett.

Bucus Jászdózsán. Hétfőn, szent Mihály napján ülte meg Jászdózsa rk. hívő lakossága a plebánia-templom bucsuünnepét. Az ünnepélyes szentmisét és a körmenetet, amelyen a környékbeli papság, igen sok vidéki ajtatoskodó és a helybeli hívők megszámlálhatatlan sokasága vett részt, — *Sipos Géza* járszárókszállási plebános vezette, az alkalmi szentbeszédet pedig *Vanyek László* jászapáti kir. kath. főgimnáziumi hittanár mondotta. Délben *Bozók János* jászdózsai plebános ebédet adott a vendégek tiszteletére.

Halálozások. *Szvittek* Ferencné, szül. Kovács Irén f. évi szept. 27-én éjjel 39 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Szeptember 29-én délután helyezték örök nyugalomra a jászapáti rk. sírkertben.

Farkas Rudolf dr. jászkiséri községi orvos, megyei tb. főorvos, vasuti orvosi tanácsadó régóta tartó betegeskedése után f. hó 1-én 56 éves korában Budapesten elhunyt.

Kanzsó Margitka, *Kanzsó Mátyás* helybeli tanító tizhónapos kis leánykaja f. hó 3-án délben meghalt. Tegnap délután temették nagy részvét mellett.

Izr. ünnepek. Október 1-én este kezdődött az izraeliták 5674-ik esztendeje. A helybeli zsidóság az idén is szokott áhitattal ülte meg ezt a nevezetes ünnepet, amely okt. 3-án estig tartott. Az üzletek a két napon át zárva voltak. — Tíz nap mulva — okt. 11-én — az ugynevezett *hosszu nap* követi az újévet, melyet szigorú böjttel és állandó templomi ajtatoskodással szokott megülni a vallásos zsidóság.

Tanító választás. A jászapáti rk. iskolaszék f. hó 3-án délelőtt 11 órakor tartott ülésében a Moldován Jenő eltávózkodása folytán megüresedett elemi iskolai tanítói állásra egyhangulag *Manga Mihály* drégelypalánkai rk. kántortanítót választotta meg.

Az AMKE közgyűlése. Az alföldi Magyar Közművelődési Egyesület múlt évben alakult jásznagykunszolzokme gyei osztálya f. évi október hó 12-én, jövő vasárnap délelőtt 11 órakor tartja első rendezés közgyűlését Szolnokon, a megyeház nagytermében. A közgyűlésen dr. Horthy Szabolcs főispán fog elnökölni. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Az osztály munkaprogramjának megvitatása. 4. Az osztály szervezeti szabályainak megállapítása.

A tanítók nem kapnak fizetést. A jászapáti kir. adóhivatal körzetébe tartozó községek tanítói sem szeptember, sem október havi fizetésüket nem kapták meg eddig. A sajnálatos késedelemnek, amely a különben is szerényen dotált tanítói karra nézve a mai súlyos gazdasági viszonyok között valósággal katasztrófaszerű csapást jelent, egyedüli oka az, hogy a fizetéseket eddig kiszolgáltató *Jászberényi* kir. adóhivatal a mai napig sem küldötte át az ujonnan felállított jászapáti adóhivatalhoz az ugynevezett *tartozási kivonatokat*, mik nélkül pedig a szolgálati szabályzat és a kezelési utasítás szerint a személyi járandóságok kifizetése nem teljesíthető. A körzethez tartozó tanítótság kebelében nagy az elkeseredés a jászberényi adóhivatal minősíthetetlen hanyagsága miatt. Többen, — egész tanítótestületek is — panaszt tettek már egy a pénzügyigazgatásnál, mint a közoktatásügyi miniszternél, de eddig nincs eredmény. Legutóbb lapunk szerkesztősége *Okolicsányi* László dr. országgyűlési képviselőt kérte fel a kinos ügy elrendezésére. A képviselő személyesen járt el a fizetések azonnal való folyósítása dolgában s így remélhető, hogy egy-két nap alatt ez a balkán-izü rendetlenség mindenki meglegedésére elintéződik.

A féltékeny férj bosszúja. *Verbőczy* Ferenc helybeli borbélymester feleségének hosszabb idő óta udvarolt *Urbán* Béla szabósegéd. Szomszédok voltak s így gyakran találkozhattak, többször együtt is sétálgattak, nem nem csoda tehát, ha végre is meghallgatta az asszony a csinos, fiatal szabósegédet. A szerelmes pár viselt dolgairól természetesen a férj értesült legutóljára s mert nagyon szerette a feleségét, meg röstelte is a szarvakat, bosszút esküdött a csábító ellen. Sokáig várt az alkalmas pillanatra, melyben leszámolhat a gyűlölt vetélytárral, de bizony az csak nem akart elérkezni. Ugy látszik, a szerelmesek észrevették a férj gyanakvását és óvatosabbak lettek. Szeptember 29-én délután azonban együtt sétáltak kinn a temetőben s ezt megtudta a férj is. Az nap este aztán valami ürügy alatt áthívta magához a fiatal szabósegédet s mikor az gyanútlanul belépett a borbélyüzletbe, egy ollóval neki támadt s fején és vállán több helyen alaposan összeszurkálta. Szerencse, hogy az ifju szerelmes, — aki vérevel fizette meg szive hölgyének szerelmét, — hirtelen felnyitotta az ajtót, kiugrott az utcára s így megmenekült a biztos haláltól. A féltékeny férj bosszú indulatát és vérengző dühét persze nem csillapította le egy pár szúrás, sőt még inkább növelte azt. Az olló mellé tehát kést ragadott s tajtékoz dühvel utána rohant a csábítónak. Az utcán egy ideig remülten nézték a késsel hadonászó és ijesztően tüvöltöző embert, aki minden áron ölni akart. Végre is lefogták, valahogyan lecsillapították és hazavitték. A szerelmes szabósegéd sebeit *Szaller* Miklós dr. bevarrta, a bosszuálló férjet pedig a csendőrség feljelentette a kir. ügyészségnek. Nos, és az idill — legalább egyelőre — véget ért.

Segélyegyleti közgyűlés. A jászapáti kir. kath. főgimnázium segélyegylete f. hó 4-én délelőtt 11 órakor Horváth Lajos elnöklete alatt közgyűlést tartott s az alapszabályok egy pár szakaszát módosította. A módosítások egészen jelentéktelenek.

Tüdőbetegek jól teszik, hogy ha javukra egy Sirolin kurának hasznát veszik, mert Sirolin „Roche” mellbetegeknél valóban meg-

könnyebülést és sok esetben segítséget hoz. Csökkenti és mellőzi a kellemetlen éjjeli izzadságot; köpet könnyebb lesz és enyhít. Sirolin „Roche” izletes étvágyat szerez és előmozdítja a táplálkozást. Mindenek előtt a légzési szervek egy érezhető ellenállóképeséget szereznek, a mely a szívesen látott és szükséges védelmet képezi szél és az idő veszélyei ellen. A jólérés beköszön. Uj életkedv ébred. Ezt teszi a Sirolin „Roche”, mely minden gyógyszerárban kapható.

Szüret előtt. Most, mikor tőkén érik a gerezd, most gondoskodik a gazda borprésekről és szőlőszükről. Hála Istennek, ma már igen praktikus és olcsó eszközök állnak a gazda rendelkezésére, hogy a borsajtolás ne menjen a maga régi, kezdetleges módján. *Bachert* Rudolf-Melichár Ferenc Express nevű szőlő és gyümölcs sajtói, szőlőszüői régi kedvencei a szőlőtermelőknél. A legtökéletesebb kivitelben, legkitűnőbb anyagból, olcsó árak mellett kaphatók ezek. Magyarországi vezérképviselő: *Szücs* Zsigmond Budapesten, VI. Teréz-körút 26, ahová bizalommal fordulhat minden gazda és ahonnan készséggel küldenek mindenkinek árjegyzéket. Ezek a prések és zuzók egyszerűek, könnyen kezelhetők, nagy munkát teljesítenek és olcsók. Ezek biztosították részére a nagy népszerűséget és ezer és ezer számban való elterjedést.

Értesítés. B. tudomására hozzuk a t. fogyasztó közönségnek, hogy a Felsőmagyarországon eszközölt nagy mennyiségű tűzifa vételünk folytán *I. rendű bükkhasábfát, fiatal bükkdorongfát* igen olcsó árban szállíthatunk, legalább is 100 mm. vagy 50 mm. vételénél. A fát kívánatra motoros favágógépünkkel fel is aprítjuk. — Ajánlunk továbbá kitértő minőségű *I. oszt. darabos hazai szenet, I. oszt. poroszországi szenet*, melyet jutányos árban szállítunk, kívánatra házhoz is.

Ajánljuk, a t. fogyasztó közönségnek, hogy a később feltétlenül bekövetkező tüzelőanyag- és waggon hiány miatt, b. szükségletét mielőbb nálunk fedezze. Biztosítjuk a legjobb kiszolgálásról és ajánljuk magunkat, tisztelettel

Groszmann Farkas és Fiai
épület-, tűzifa- és szénkereskedők.

A gyermekfejlesztés zavartalanágának egyetlen sikere az óvatos táplálás. Sok hibát követnek el a szülők akaratlanul e téren. Azok azonban, akik a Phosphatine Faliere-el kezdik a gyermeket az elválasztás pillanatától kezdve táplálni, meg vannak nagyon elégedve, mert sem béhurut, sem más baj nem gyötri a gyermeket. A Phosphatine Faliere a gyermek-tápszerek fejedelme, amely tartalmazza mindazon nélkülözhetetlen anyagokat, melyek az anyatejben feltalálhatók. Szülők százezrei áldják ezt a gyermek-tápszert.

Az állatkerti szakelőadások. A gyerekeknek szóló mesemondáson kívül a legnépszerűbb intézmények közé tartoznak az állatkertben azok a szakelőadások, melyeket *Hilberth* Károly fővárosi tanár délutánonként szokott tartani, hol a pálmaházban, hol a bogarak házában, hol a madaraknál stb. A közönség százával hallgatja a fiatal tanár vonzó előadásait, melyek egyszerű szavakkal, de alapos készütséggel ismertetik meg vele azokat a tudnivalókat, melyeket csak szakönyvekből tanulhatna meg. Az előadások végeztével hálás tapssal jutalmazza a konferáló tanárt.

Csodás szüreti eredmény. A termés biztos fokozása legcélszerűbben állati trágyákkal érhető el és nevezetesen a kőbányai szárított hizósértés trágya bizonyult igen előnyösnek és olcsónak. A szárított sertés-trágya a legdusabb állati táplálék alommentes trágyája és egész mennyiségében trágyaanyagokat tartalmaz. Száraz állapotba van hozva s úgy vasuton, mint kocsival a helyszíntre olcsón szállítható és kényelmesen elszórható. A szárított kőbányai hizósértés trágya csodás eredményeket szolgáltat nemcsak kalászos és káposztos növényeknél, de szőlő, dinnye, gyümölcs és konyhakertek termését több mint kétszeresre növeli. A kőbányai szárított hizósértés trágya hatása mindig teljesen biztos. Kimaradhatatlan és gazdasága abban rejlik, hogy mindaz, amit a növény rögtön az első évben beöle fel nem használ, készletként megmarad a földben, mintegy elraktározva. Ebből magyarázható a szárított sertés-trágyának sokszorosán bebizonyosodott három éven

át tartó utóhatása. — Sokszorosan megfigyelték, hogy a kőbányai szárított sertéstrágya a növényt megerősíti és így ellentétlővé teszi mindenféle növényi betegségekkel szemben. A kőbányai szárított hizósertés trágya foszforsav, káli és nitrogén tartalmánál fogva teljes trágyázásra alkalmas, emellett szerves trágyaanyagokat tartalmaz. És épp e szerves trágyaanyagok tenyésztői azoknak a baktériumoknak, amelyek a levegő nitrogénjét a növény számára lekötni képesek. Ilyen módon a

gazdák ingyen jutnak a szükséges nitrogén trágyához. A szárított kőbányai hizó sertéstrágyát egyes-egyedül a Budapest Kőbányai Trágyaszárítógyár, Bosányi Schietrupf és Társa (Budapest, IV. Üllői-ut 21.) gyártja. Tizenöt éves tapasztalat és a gazdák elismerő levelei alapján az a legelőnyösebb terméseredményekről számol be és a levelek másolatát közjegyzőileg hitelesítve ingyen meg is küldi bárkinek, a ki ezért a gyárhoz fordul.

Kiadó lakás. A vasuti állomás közelében egy háromszobás lakás megfelelő mellékhelyiségekkel és 300 □ öl veteményes kerttel azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás Rusvai József tulajdonosnál nyerhető.

BRÁDY-féle gyomor-cseppek

a **Máriacelli Szűz Mária** védjeggyel ellátva, melyeket „**Máriacelli gyomor-cseppek**”-nek nevez a nép, 30 esztendő óta úgy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. — E cseppeknek utólérhetetlenül jó hatása van emésztési zavaroknál, azután pártatlan **gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen.** — Kapható minden gyógyszerertárban. Egy nagy üveg K **1.60**, kis üveget **90 fillér**, 6 üveget K **5.40**, 3 nagy üveget K **4.80** beküldése után köld franco:

BRÁDY K. gyógyszerertára a „Magyar Királyhoz” Bécs, I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a **Máriacelli Szűz Mária**t ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra és az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

Nincs többé piszkos kéz!
Nélkülözhetetlen minden háztartásban!

RENOFIN
eredeti svéd **tisztító-szer piszkos kezeknek.**
Óriási doboz 50 fillér, eredeti doboz 30 fill.
Jászapáti kapható:
MOLNÁR JÁNOS kereskedésében.
Gyár: Budapest, VII., Örnagy-u 4.

Nedobja el
ruháját ha pecsétet kap, mert

Kovald-nál
kiszűrtik, sőt kívánatra más színre átfestenek úgy férfi, női, mint gyermek ruhákat is.

Fáradságba sem
kerül, mert nem kell magunknak **Kovaldhoz** küldeni, hanem itt helyben átadjuk

KNÖPFLEER GÉZA
divatáru kereskedőnek, kinek üzletében egyébként is mindenféle divatcikkéből nagy választékot és olcsó beszerzési forrást találunk. Így minden mellékes kiadás nélkül, a rendes árban tisztíttathatjuk, avagy festethetjük át bármiféle ruhaneműinket is.

Ugyisintén kezelők és gallérok tisztítása is eszközöltetik.

Ruhadisztek a legolcsóbbtól a legfinomabbig. Harizsnyák és fűzők. Eldnyonda.

Férfi és női cipők, ingek, gallérok, nyakkendők, nap-, esőernyők, kalapok, cipők.

GETTLER BANKHÁZA
A FŐNYEREMÉNYEK HAZÁJA.

Ön is nyerhet főnyereményt, ha sorsjegyét **GETTLER** bankházában vásárolja, mert ebben az igazán szerencsés bankházban az egyik főnyereményt a másik után nyerik.

A szerencse most tért be házába, rendeljen tehát az e hónap kezdődő 6-ik főhúzásra, mely szeptember 24-től október 22-ig tart, osztály-sorsjegyet eredeti árban.

Nyeremények azonnal kifizettetnek.

Főnyeremény
1,000.000 korona készpénz.

1/8 sorsjegy 20 K	1/4 sorsjegy 40 K
1/2 sorsjegy 80 K	1/1 sorsjegy 160 K

Amennyiben szerencseszámainkból sorsjegyet óhajt, kérjük b. rendelését a megfelelő összeggel azonnal hozzánk juttatni.

Gettler Bank és Váltóüzlet
SZOLNOK, Piac tér, Magyar-u. sarok.
Sürgöncim: **GETTLERBANK SZOLNOK.**
Telefon 148 sz.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
kaucsuk-kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. **A jelenkor legjobb TETŐFEDÉLLEMEZE.**

Dégtelenül tartós!
Régi zsindeletető kátfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Kapható: **HELLER ADOLF** fakereskedőnél Jászkeséren és a Mezőgazdasági Szövetkezetnél Szolnokon.